

MUISTIO SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN ASETUS TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOKSEN MAKSULLISISTA SUORITTEISTA

Pääasiallinen sisältö

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen maksullisista suoritteista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1067/2017) voimassaolo päättyy 31.12.2020. Asetus on annettava uudelleen sen voimassaolon päättymisen vuoksi.

Asetus säilyisi pääosin nykyistä vastaavana ja sen voimassaoloksi ehdotetaan kahta vuotta. Käyttölupapäätösten osalta maksuja ehdotetaan korotettavaksi vastaamaan omakustannushintaa. Käyttölupapäätösten listaan lisättäisiin uutena päätöstyyppinä kudoksenkäytön käyttölupapäätös.

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021 ja se olisi voimassa 31 päivään joulukuuta 2022.

Asetusluonnos on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.

Toimivalta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (jäljempänä THL) suoritteista perittävät maksut määräytyvät valtion maksuperustelain (150/1992) mukaan. Maksuperustelain 8 §:n perusteella maksujen tarkemmista perusteista tulee säätää asianomaisen ministeriön antamalla asetuksella. Ehdotettavassa asetuksessa määritellään THL:n maksulliset suoritteet.

Asetuksen yksityiskohtaiset perustelut

1 § Soveltamisala

Asetuksen ensimmäisessä pykälässä määritellään asetuksen soveltamisalaksi THL:n maksullisista suoritteista ja niiden periaatteista säättäminen.

2 § Julkisoikeudelliset suoritteet

Pykälässä säädetään maksut THL:n julkisoikeudellisista suoritteista, joista peritään valtion maksuperustelain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu kiinteä maksu. Näitä ovat imeväisen ja pikkulapsen ruokintaa koskevan kaupallisen tiedotusaineiston hyväksymislausunnot, tartuntatautilaissa tarkoitettujen laboratorioiden hyväksymislausunnot, oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta annetussa laissa tarkoitettujen lausunnot, ulkomaalaislaissa tarkoitettujen perhesiteiden ja iän selvittäminen sekä maksuperustelain 6 §:n 3 momentin perusteella käyttölupapäätökset salassa pidettävistä rekistereistä, asiakirjoista ja näytteistä.

Maksuihin esitetään muutoksia käyttöluopapäättösten osalta ja lisättäväksi uusi käyttöluopapäättöstyyppe kudosnäytteiden käyttöluvista. Käyttöluopapäättösten maksuja korotetaan vastaamaan omakustannushintaa seuraavasti:

- opinnäytetyöhön liittyvä käyttöluopapäättös tai aineiston laajennuspäättös nostettaisiin 200 eurosta 500 euroon;
- käyttöluopapäättös tai aineiston laajennuspäättös nostettaisiin 350 eurosta 750 euroon;
- kudosnäytteiden käyttöluopapäättös 750 euroa ja
- kansainvälistä luovutusta koskeva käyttöluopapäättös nostettaisiin 700 eurosta 1 000 euroon

Ylläolevat maksut perustuvat maksuperustelain 6 §:n 3 momenttiin. Korotukset perustuvat THL:n laskelmiin käyttöluopapäättöksiin kuluvaista työajasta ja kustannuksista.

Tartuntatautilain mukaisiin hyväksymislausuntoihin ei esitetä muutoksia vuoden 2020 toteumatietojen perusteella. Aiempina vuosina toiminnon kulurakenne on ollut epäedullisempi eivätkä maksut ole kattaneet kustannuksia, mutta vuoden 2020 toteumatietojen perusteella nykyinen maksutaso asettuu kustannusvastaavuudeltaan paremmaksi. Ehdotetaan, että näillä perusteluilla maksuihin ei tehdä muutoksia.

Oikeusgeneettisten näytteiden maksuja tarkasteltiin erityisesti, sillä niiden kustannusvastaavuus on vaihdellut 114-124 prosenttien välillä. Vuoden 2020 toteumatietojen perusteella oikeusgeneettisten näytteiden nykymaksut ovat kustannusvastaavat vuoden 2020 kappalemäärän perusteella. Mikäli näytteiden määrä nousee merkittävästi yksittäisen näytteen kustannukset laskevat ja kustannusvastaavuus nousee THL:stä riippumattomista syistä. Ehdotetaan, että näillä perusteluilla maksuihin ei tehdä muutoksia.

3 § Liiketaloudellisesti hinnoiteltavat maksulliset suoritteet

THL:n maksuasetuksen 3 §:n 1 momentissa määritellään valtion maksuperustelain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut muut suoritteet, jotka laitos hinnoittelee liiketaloudellisin perustein.

THL:n maksuasetuksen 3 §:n 2 momentissa määritellään valtion maksuperustelain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetut muut suoritteet, joissa laitoksella on tosiasiallinen yksinoikeus suoritteen tuottamiseen ja joissa maksu voidaan määrätä siten, että se vastaa tuotteen omakustannusarvoa.

Maksuihin ei esitetä muutoksia.

4 § Julkisuuslain mukaisten suoritteiden hinnoittelu

THL:n maksuasetuksen 4 §:ssä säädetään maksuista, jotka THL voi periä silloin, kun sille esitetyn tietopyynnön toteuttaminen edellyttää laajoja selvityksiä tai muutoin runsasta työtä.

Maksuihin ei esitetä muutoksia.

5 § Voimaantulo

Asetus olisi ehdotuksen mukaan määräaikainen, ja se tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021. Asetus olisi voimassa 31.12.2022 saakka.

Taloudelliset vaikutukset

THL:n maksullisen toiminnan tuotot ovat olleet vuosittain 9,8 miljoonaa euroa vuosina 2018-2019. Julkisoikeudellisten suoritteiden maksujen tuotto oli 1,4 miljoonaa euroa, joten THL:n maksullisen toiminnan tuotot vuonna 2019 kertyivät pääosin liikeloudellisesti hinnoiteltavien suoritteiden maksuista.

Julkisoikeudellisten suoritteiden maksujen kokonaisvaikutus valtiontalouteen on vähäinen.

Asetuksen valmistelu

Ehdotus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä THL:n kanssa.

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausuntoa valtiovarainministeriöltä, Maahanmuuttovirastolta, sairaanhoitopiireiltä, Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta sekä keskeisimmiltä yksityisiltä ja julkisilta laboratorioalan toimijoilta. Lausuntonsa antoivat

.....

Asetus käsitellään raha-asianvaliokunnassa. Valtioneuvoston määräyksessä asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asianvaliokunnassa kohdassa 2.2.8 edellytetään, että valtion maksut, joista tässä asetuksessa on kyse, pitää käsitellä raha-asianvaliokunnassa, jos asetuksen perusteella on kysymys vuositasolla vähintään 5 000 000 euron määräisestä maksutulosta.

Lausunnonantajilla oli/ ei ollut kommentoitavaa ehdotetun asetuksen sisältöön.

Liitteet: THL julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot ja kulut (kustannusvastaavuus)

THL: julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot ja kulut																				
	Julkisoikeudelliset suoritteet kustannusvastaavuus				Suoriteryhmittäinen kustannusvastaavuus															
					Oikeusgeneettiset isyystutkimukset (Laki oikeusgen.isyystutk.)				Lausunnot (Tartuntatautilaki)				Perhesiteiden selvittäminen (Ulkomaalaislaki)				Muut julkisoikeudelliset suoritteet			
Tuotot	2019	2020	2020	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
- maksullisen toiminnan myyntituotot	1 516	1 404	1 433	1 433	1 000	1 022	1 022	1 022	91	175	133	133	372	160	240	240	53	47	38	38
- maksullisen toiminnan muut tuotot																				
= tuotot yhteensä																				
KOKONAISKUSTANNUKSET																				
Erilliskustannukset																				
- aineet, tarvikkeet, tavarat	99	84	89	89	75	72	72	72					22	10	15	15	2	2	2	2
- henkilöstökustannukset	771	759	822	822	448	542	542	542	152	109	131	131	152	88	132	132	18	20	17	17
- vuokrat	11	5	6	6	9	5	5	5					2		1	1				
- palvelujen ostot	72	40	40	40	41	21	21	21	16	10	8	8	9	6	9	9	6	3	2	2
- muut erilliskustannukset		0	0	0	4															
= erilliskustannukset yhteensä	957	888	957	957	577	640	640	640	168	119	139	139	185	104	157	157	26	25	21	21
KÄYTTÖÄÄMÄ	559	516	476	476	423	382	382	382	-77	56	-6	-6	187	56	83	83	27	22	17	17
Osuus yhteiskustannuksista																				
- tukitoimintojen kustannukset	516	516	558	558	300	369	369	369	102	74	88	88	102	60	90	90	12	13	11	11
- poistot 1)																				
- korot																				
- poistot																				
- korot																				
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	516	516	558	558	300	369	369	369	102	74	88	88	102	60	90	90	12	13	11	11
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 474	1 404	1 515	1 515	878	1 009	1 009	1 009	271	193	227	227	288	163	247	247	38	38	32	32
Ylijäämä(+)/alijäämä(-)	42	0	-82	-82	122	13	13	13	-180	-18	-94	-94	84	-3	-7	-7	15	9	6	6
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	103 %	100 %	95 %	95 %	114 %	101 %	101 %	101 %	34 %	91 %	59 %	59 %	129 %	98 %	97 %	97 %	141 %	122 %	118 %	118 %